भारतीय पृथ्वि विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सह्योगीत

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक – सिंधुदूर्ग

कालावधी (दिनांक २९.०४.२०२० ते ०३.०५.२०२०)

अंक ३३/२०२०	दिनांक २८.०४.२०२०	कालावधी ५ दिवस

मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२१/०४/२०२० ते २७/०४/२०२० पर्यंत)							हवामान घटक	पूढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानूमान (वैधता २९/०४/२०२० ते ०३/०५/२०२० पर्यंत)				
२१/०४	२२/०४	२३/०४	२४/०४	२५/०४	२६/०४	२७/०४	दिनांक	२९/०४	३०/०४	०१/०५	०२/०५	०३/०५
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)	०	१	०	३	४
३८.०	३७.०	३७.०	३७.०	३७.०	३८.०	३८.०	कमाल तापमान (अं. से)	३८	३८	३६	३६	३५
२७.०	२५.०	२३. ५	२४.०	२५.०	२५.०	२६.०	किमान तापमान (अं. से)	२४	२४	२४	२४	२४
ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र	ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र	सकाळ मेघाच्छादन (ऑक्टा.)	३	३	३	५	२
ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	दुपार मेघाच्छादन (ऑक्टा.)					
९२	९२	९२	९२	८४	८४	८४	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	९०	९२	८९	८९	९०
५७	५४	५३	४८	४८	४५	४८	दूपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३६	३९	४२	४०	४०
२.६	२.३	२.१	१.९	२.३	२.१	२.०	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)	५ ७	५	७	७	८
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	उत्तर	स्थिर	सकाळ वा-याची दिशा	पश्चिमोत्तर / वायव्य कडे	उत्तरोत्तर / वायव्यकडे	आग्नेय कडे	आग्नेय कडे	पश्चिमेकडे
उत्तरोत्तर ईशान्य	उत्तर	उत्तर	उत्तरोत्तर ईशान्य	उत्तरोत्तर ईशान्य	उत्तर	उत्तर	दुपार वा-याची दिशा					

मागील वर्षातील (२०१९) पर्जन्य (मि. मी)	१/०१/२०२० पासुनचे पर्जन्य (मि. मी)	१/०६/२०२० पासुनचे पर्जन्य (मि. मी)	मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)
४५९१.०	०.०	०.०	०.०

पुढील ५ दिवसाच्या हवामानाची सामान्य स्थिती:	सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये येत्या पाच दिवसामध्ये तापमानवाढ संभवत आहे त्याचबरोबर तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असून हवामान दमट व अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. असा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्या कडून वर्तविण्यात आला आहे

हवामान पुर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
आंबा	फळविकास ते काढणी	जिल्ह्यामध्ये आंबा पीकामध्ये काही ठिकाणी अंड्याच्या आकाराची फळे व मोठया आकाराची काढ्णीची फळे अशी अवस्था आहे. तयार फळे सकाळी दहाच्या अगोदर व दूपारी चारच्या नंतर नुतन झेल्याच्या सहाय्याने ८० ते ८५ टक्के (चौदा आणे) पक्वतेला काढावीत. काढलेली फळे साका टाळण्यासाठी व उष्णतेपासुन बचाव करण्यासाठी सावलीत ठेवावीत. शिफारसीनुसार बुरशीनाशकाची व ईथीलीनची प्रक्रिया देवुन पिकवावीत. शक्यतो आंब्याची वाहतुक रात्रीच्यावेळी करावी. आंबा फळे काढणीच्या किमान ८ दिवस अगोदर झाडावर कोणतेही औषध फवारु नये. नवीन आंबा लागवडीमध्ये रोपांचे ऊष्णतेपासुन संरक्षण करण्यासाठी शेडनेटचे आच्छादन करावे. तसेच रोपांना पाणी देउन अळ्यांमध्ये पालापाचोळा, भाताचे तुस किंवा गवत यांचे आच्छादन करावे. तापमानामध्ये वाढ होण्याची शक्यता असल्यामुळे पाण्याची उपलब्धता असल्यास झाडांना विस्तारानुसार प्रती झाड १५०-२०० लि. पाणी १५ दिवसांच्या अंतराने द्यावे. बाष्पीभवन कमी करण्यासाठी जांभा जमिनीमधील आंबा कलमांना गवताचे आच्छादन द्यावे.
काजु	काढणी	काजुमध्ये काढणीयोग्य बी तयार झालेली आहे. तयार झालेल्या बीयांची काढणी करुन ती ऊन्हामध्ये योग्यप्रकारे वाळवावी. काजुच्या झाडाला रोठा किड लागली असल्यास पाने पिवळी पडतात व खोडामधुन छिद्राद्वारे भुसा बाहेर पड्लेला दिसतो. काजुवर खोड्किडा (रोठा) या किडिचा प्रादूर्भाव आढ्ळुन आल्यास १५ मि.मी. पटाशिच्या सहाय्याने प्रादूर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारुन टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मी. लि. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा. किंवा ५% प्रवाही फिप्रोनील २ मी. लि. प्रति १ लिटर पाण्यामध्ये मिसळवून चांगला भिजवावा. (एका झाडासाठी ५ लिटर पाणी या प्रमाणात वापरावे)
भात	पक्वता ते काढणी	काही ठिकाणी भात पीक हे दाना भरण्याच्या अवस्थेत आहे. भात पिकाला नियमितपणे ४ ते ५ दिवसाच्या अंतराने पाणी द्यावे भाताच्या काही जातींमध्ये भात पीक कापनीच्या अवस्थेत आहे. कापणीपूर्वी ८ ते १० दिवस अगोदर शेतातील पाणी काढून दयावे. तयार झालेल्या वायंगणी भाताची कापणी विद्यापीठाने प्रसारित केलेल्या वैभव विळ्याच्या साहायाने जमिनीलगत करावी. भात पिकाची कापणी पावसाचा अंदाज पाहून करावी त्याचबरोबर कापलेले पीक झाकून ठेवावे
भुईमुग	काढणी	तापमानाबरोबर बाष्पीभवनामधध्ये वाढ होत असल्याने भुईमुग पिकाला पेरणीनंतर १० ते १२ दिवसांच्या अंतराने पाणी द्यावे. त्याचप्रमाणे काही ठिकाणी भुईमुग पीक पक्व होण्याचच्या अवस्थेत आहे. काढणीसाठी तयार झालेल्या भुईमुगाची पाने पिवळी होऊन गळु लागल्यास तसेच शेंगेच्या आतील साल काळसर व शेंगदाण्यास योग्य रंग आला असल्यास काढणी करावी. काढणी केलेल्या शेंगा उन्हामध्ये ४ ते ५ दिवस वाळ्वुन नंतर साठवणुक करावी.
सूर्यफूल	काढ्णी	काही ठिकाणी सुर्यफुल पीक तयार झालेले आहे. वाळलेली फुले विळ्याने कापुन ऊन्हात वाळवावी आणि शक्य असल्यास मशीनच्या सहाय्याने अथवा काठीने दांडूकून दाणे वेगळे करावेत. उफणणी करुन दाणे स्वच्छ करावेत आणि ऊन्हात वाळवून साठवुन ठेवावेत.
भाजीपाला कलिंगड	फुलोरा ते फळधारणा	वेलवर्गीय भाजीपाला क्षेत्रामध्ये फळमाशीच्या नियंत्रणासाठी विद्यापिठाने विकसित केलेले क्यु ल्युर युक्त रक्षक सापळे हेक्टरी चार या प्रमाणात लावावेत. कलिंगडाच्या रोपांवर, वेलिंवर पाने पोखरणारी अळी या किडींचा प्रादूर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी १५ मिलि डायमिथोएट प्रती १० लिटर पाणी या प्रमाणात द्रावण तयार करुन फवारणी करावी.
अननस	फळविकास ते काढ्णी	सध्या अननस फळधारणेच्या अवस्थेत आहे. अननस लागवड केलेल्या चरातील जमिनीवर गवताचे आच्छादन दयावे यामुळे तणांची वाढ कमी होते व ओलावाही टिकून राहतो. अननसाची फळे पूर्ण तयार झाल्यावर फळाच्या खालचे एक व दोन ओळीतील डोळे पीवळे झाल्यावर फळे दांडयासह कापून काढावीत.
फळप्रक्रिया	आंबा, कोकम, फणस, करवंद, जांभूळ इ. फळांच्या उपलब्धतेनुसार प्रक्रियायुक्त पदार्थ तयार करावेत	
माती परिक्षण	पिकांच्या काढणीनंतर पिकांची धसकटे, पालापाचोळा, गवत ईत्यादी शेतामध्ये जाळु नयेत, जाळले असता जमिनीतील पिकांच्या पोषण द्रव्यांचा –हास होतो व जमिनीची सुपीकता कमी होते. जमिनीतील नत्र, स्फुरद व पालाशाचे प्रमाण तपासण्यासाठी खरीप पीकाची काढणी केल्यानंतर लगेचच मातीचा नमुना घ्यावा व तपासणीसाठी जवळच्या माती परीक्षण प्रयोगशाळेकडे पाठवावा. मातीचा नमुना कसा घ्यावा याबाबत अधिक माहितीसाठी मृद शास्त्रK, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ला यांचेकडे संपर्क साधावा. (दूरध्वनी क्र. ०२३६६-२६२२३४)	

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील “ग्रामीण कृषि मौसम सेवा” योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरुन तयार करुन प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर सहयोगी अधिष्ठाता उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग	डॉ. प्रदिप च. हळदवणेकर नोडल ऑफिसर (ग्रामिण कृषि मौसम सेवा) उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ¼०२३६२-२४४२३१½	डॉ. यशवंत च. मुठाळ तांत्रिक अधिकारी ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ¼०२३६२-२४४२३१½